

Claus Rønlevs bibliotek

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Digitaliseret efter aftale med Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. PDF-filen er kun til ikke kommercielt brug.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine mange tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER,

TREDIE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM,

Dr. phil., Præst.

ANDET BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD.

THIELES BOGTRYKKERI.

1877—80.

Sognepræst i Gimlinge Ebbe Jensen Bruns. Autobiographi.

Meddelt af Cand. polit. G. L. Wad.

Originalen til den her meddelte Levnedbeskrivelse er et lidet, enkelte Steder stærkt medtaget, Haandskrift i Duodez paa det kgl. Bibliothek. (Thott 535^b). Det er aftrykt bogstavret, kun ere Forfatterens Beskrivelser af fremmede Byer og nogle Recepter forbigaaede, hvilke næppe have nogen Interesse. Jeg har anset det for rigtigst ikke at fylde Pladsen med Noter om de af Forf. omtalte Personer, da de allerfleste ere saadanne, om hvilke enhver Historiker med Lethed vil kunne finde det nødvendige: Om Forf. selv har jeg intet nyt at meddele udover, hvad han selv fortæller. Et meget kortfattet Udtog af Haandskriftet er meddelt i Blochs Bidrag til Roskilde Domskoles Historie, 3. Hefte, S. 18 fg.; Treschow fortæller i sine Jubellærere, S. 288, at Ebbe Jensen Brun var en lærd Mand og især en stor latinsk Philolog, at han døde 10. Juli 1671, og at hans Søn Jens blev øverste Borgmester og Hospitalsforstander i Slagelse*).

*) Da jeg i mine Samlinger har fundet nogle Notitser om Ebbe Jensen Brun, vedføjes de til Slutningen. Taltegnene i Texten henvise da til disse Anmærkninger. H. F. Rørdam.

In Nomine Patris, Filij et Spiritus sancti Biographia
 seu brevissima Vitæ Eberi Jani Brúnovij delineatio.
 Eberus Jani Brunow.

Anno 1591. den neste Søndag effter Hellig Tre Kongers Dag, bleff Jeg Ebbe Jenssøn barnfødt j Kolding. Min fader var Jens Søffrenssøn Brun, min Moder Maren Søffrensdaatter, Ectefolk och borgere j Kolding.

Anno 1598 den 1. Majj, som [var] S. Walpurgs dag, bleff satt j latinske Schole j Kolding, gick der j Schole paa tolfte Aar. Jmidler tid bleff ieg anno 1603 degn till Almind Sogn, da Her Anders Buck var Capellan j Kolding och Sogneprest till Almind.

Anno 1604 bleff ieg anammit iblant di 8 personer, discipler, som haffuer Kongens fri Kost i Kolding, haffde samme Kost j femb Aar, jmidler tid var mine Scholmestre M. Pouel Pouelssen och det siste Aar M. Jørgen Hegelund.

Ao. 1610. den 12 Febr. drog ieg fra Kolding Schole och till Roskild Schole, huor M. Matz Kolding da var Scholmester, var der paa sette Aar. Nogit effter ieg kom did, bleff ieg Korsdegn hen ved it Aar och 3 maaneder. Ao. 1612 bleff ieg Sogne degn till Thunesogn, da prest Her Søffren Assens. Ao. 1613 bleff degn till Winding sogn, som hører till Sognepresten j Roskild, som da var M. Pouel N. huis Capellan till Winding da var Her Johan j Reersleff.

Ao. 1616 in Januario bleff Deputator j duebrødre j Roskild och degn till Himmeløff, da prest Her Erick Jacobssøn.

Ao. 1616 den 1. Decemb. tog mit testimonium fra Roskild Schole, drog til Kiøbenhaffn at studere, deponerede den 16. Decemb. Var der at studere paa andet Aar.

Ao. 1617. Søndagen for Pindtze dag fick Kongens fri Kost i Communitetet.

Ao. 1618. den 18. April. promoverede ieg in Baccalaureum Philosophiæ; Monetx dag der effter, som var den

16. Maj, responderett ieg publice vnder M. Elia Eisenberg professore physico. Theses de Unione animæ cum corpore.¹

Samme Aar 8 dage for S. Hans Baptistæ dag bleff ieg vocerit till fierdelexe j Riber Schole, da M. Christen Fris Scholmester. Kom der i venskab met min hustru G. A., bleff troloffvit S. Hans Bap. dag [1619]. Min dater Sara fød den 8 Augusti 1619.²

Ao. 1619. pridie Baptistæ tog mit Testimonium fra Riber Schole, bleff Erlig och welb. Erick Billis till Kiersgaard j Fyen hans kiere Sønners Stehen Billis³ och Laffue Billis Scholmester, bleff hiemme paa gaarden hos dem paa tridie Aar.

Jtinera.

Ao. 1622. den 29. Maj drog ieg i Jhesu Naffn aff Danmarck met mine velb. discipler, gick till Skibs for Nysted j Lolland morgenen ved femb Slett, kom till Rostock ved tolf Slet. Er elleffue Vegsæss.

Geste ind till Hans Erker vdj Steenstrasse, fant da samme dag j Rostock velb. Ejler Krasse och Erick Grubbe mett deris Scholmester Wickmand Hasenbardt, som om anden dagen tilforne var kommen did.

Bleff j Rostock j femb dage at besee huad der var at besee, iblant huilcket dette er det fornemste, Collegium, Kirckerne och Vandkunsten. Holdis och dett for it naffnkundigt till Rostock, at mand siger der er 7 gange 7 at besee till Rostock, som er, 7 Kircker, 7 dørre paa en Kircke som S. *) Kircke, 7 spitze paa Radhusit, 7 gader fra Torffuit, 7 porte ved Stranden, 7 møller i byen, 7 linde i Rosengard. — —

Den 3. Junij reiste fra Rostock paa Kudske met Ejler Krasse, Erick Grubbe, deris præceptor Wichman Hasebard och deris dreng Henning, met huilcke vi sidhen reiset fort til Leipzig.

*) Aaben Plads i Haandskriftet.

(3. Juni til Gøstrow; 4. Juni til Kruchou, Plawe, Meideburg, Perswolt; 5. Juni til Hagelberg, Sande, Schönfeld, »bleff der om natten till Hans Huithouns, laa paa gulffuen j halmen, gaff j Ɔ danske for halmen at ligge paa, j Ɔ for 15 hønse eg, for en liden Kande øl 8 β«. 6. Juni videre til Buchou »laa der om natten till Jacob Handorps, gaff j Ɔ aff den bare halm at ligge paa. NB. her kunde vi slet ingen mad bekomme till Kiøbs, gaar vi derfor till Presten och beger at kiøbe nogitt, huad hand haffde at afhende; hand haffde intet vden en halff snes hønseeg, ville haffue derfor 2½ gode groschen, er saa megit som 10 β dapske; di Tydske prester giffuer intet bortt. Her motte vi sue remmer«.

7. Juni kom de til Wittenberg og drog ind i »den suartze Beer«, hvor de bleve i 5 Dage. »Anden Pindsdag var Niels Krabbis, M. Oluff Vinds, Niels Pouelssøns⁴ gest paa M. Oluffs Stue«. 11. Juni til Leipzig⁵. Geste ind j det ny Witenbergiske herberg i Nicklagasse. Laa der i 5 eller 6 Dage, indtill vi forhørde oss om disk och Stue: gaff der en halff rixdr. for moltidet paa personen.«

Den 16. Junij som var Trinitatis Søndag trad ieg met mine hermend till doctor Blumitz disk, gaff for Kosten j rix dr. om Vgen paa personen. Gick der till disk indtil den 1. Septemb. nest der efter. J midler tid bleff alting dyrer, och derfor ville lade sin disk steigere, trad aff, kom till Doct. Heinthe, gaff der indtill Michaelis ij rix dr. om Vgen. Siden steigerte alting mere, gaff derfor siden 2 rix dr. om Vgen. Var der indtill den 6. Januarij Ao. 1624. Reiste derfra i Danmarck igien, om huilcken reisze her efter.⁶ — —

Den 19. Aug. 1622 drog ieg met mine hermend till Hald, geste ind j den gyldne Arm, laa der ickon en nat. Krassen, Grubben och Sinclair och deris præceptores var i Selskab did mett, gaff i herbergit en Rix dr. paa perssuen for moltidet. — —

»Den 8. Aug. 1623. drog ieg met mine discipler till Dressen.« 9. Aug. kom de til Meissen »geste ind j den

gylden Løffue«; samme Aften kom de til Dresden, »geste ind i den gylden Ring«. — — 12. Aug. fra Dresden til »Freiberg, geste ind i den gylden Flactørn«. 13. Aug. til Lomnitz; 14. Aug. til Strelle, Belgern, Torgaw, »geste ind i den gylden Løffue«. Den 15. Aug. til Eilenburg og tilbage til Leipzig.

Anno 1624 den 6. Januarij reiste ieg met mine hermend fra Leipzig paa hiemreissen till Danmarck igien offuer Landsberg, Swibel, Serbest, Rodegast; 7. Jan. til Køthen o. s. v. 8. Jan. til Magdeburg, samme Dag videre til Colwitz, 9. Jan. til Garlegen og Jübern, 10. til Olstad, »her laa ieg først i Seng, siden ieg drog fra Leipzig«, 11. til Lüneburg, »geste ind i den gylden stjerne«. Den 12. Jan. til Liershusen og Litho, 13. til Müllen, 14. til Lübeck, 15. til Fegtaske, 16. til Kiel, 17. til Ekenfior og Slesvig, 18. over Flensborg til Pols Kro, »der laa och samme natt Herlo Daa«. Den 19. til Haderslev og Kolding, 20. til Middelfart og den 21. til Kiersgaard.

Var saa hiemme paa gaarden hos Steen och Laffue Bille indtill den 13. Aprilis samme Aar, drog met dennem siden, effter deris faders begering, till det nylig stiftede Soer Academj, var der hoss dennem itt Aars tid indtill Paaschen Aar 1625. Bleff dog stille paa Soer, fick andre Discipler, velb. Christopher Vlfelds till Suenstrup i Skaane hans tuende Sønner Knud och Arild Vlfeld, var deris præceptor i thu Aar⁷, indtill den 30. Majj, der Jeg i Herrens nafn bleff ordinerit till prest vdi Roskilde Dombkirke Aar 1627 effterat ieg var kaldet aff hans Mayestet self til Slotsprest paa Andtvorskoff⁸. Sang saa min første Messe først i Hellig Gejstis, siden paa Slottet Andtvorskouff, den 3. Søndag effter Trinitatis.

Den 11. Søndag effter Trinitatis, som indfaltt den 16. Augusti ao. 1629, stod mit brøllup i Randers mett erlig och gudfryctig quinde Giertrud Andersdaatter. Gud giffue oss begge vdi voris Ecteskab lycke och velsignelse till Guds ære och oss til Glæde och Salighed.

Den 13. Septemb. 1630, der Klocken slo tolf om midagen, paa en mandag, bleff min lille Søn Jens Brun fød her i Slagelse, kom till den hellige daab Søndagen der nest effter, som var den 19. Sept. Gud giffue hannem velsignelse och lycke til Siel och lif. Hans faddere vaaer Anders Jesperssøn Raadmand, Albert Spemand, Kremer, Simon Anderssøn, Slotzskriffuer, Maren Peder Mortenssøns och Mette M. Andersis.⁹

1632. den 6. Novemb. om natten imellom 11 och 12 bleff min lille daatter Kathrine Ebbis daatter fød, och kom till den hellige daab den 18. Novemb. Gud lade hende voxe och tage till udj alder, visdom och naade hos Gud och mennsker. Hendis fadder var aff mandspersoner, welb. Wentzel Rotkirck Slotzherre, Eiler Pedersen Berider, Mickel Brun min broder, Niels Graa och Hans Riber; aff quinder, Ingeborg Jensdaatter, som och bar barnett till daaben, Maren Jørgen Kuføeds; aff Piger Maricke Hansdaatter och Mette Mickelsdaatter.

Ao. 1634 den 18. Martij om afftenen, der Klocken var it Korter till 10, bleff min daatter Maren fød, Gud giffue hende att voxe udj all visdom och naade hoss Gud och mennsken. Den 23. Martij, som var Dominica Judica, bleff hun døbt j den hellig trefoldigheds naffn. Hendes fadder var Wogn Kremer och Jens Oluffssøn Raadmend, Offue Jenssøn Slotzskriffuer paa Andtvorskouff, Maren Alberts, som bar barnett, Maren M. Nielsis¹⁰, Maren Christopher Graais och Sidzel Karstens.

Ao. 1635 den 9. Julij døde min S. Hustru Giertrud Andersdaatter, der Klocken var Elleffue om dagen, och bleff begraffuen i den store gang i S. Mickels-Kircke i Slagelse den 12. Julij. Gud giffue hende mett alle tro Christne en glædelig och ærefuld opstandelse.

Ao. 1637 den 26. Julij stod mit Festensøll i Bierby met erlig och gudfryctig Pige Bodel Hanssdaatter. Gud giffue oss lycke og Velsignelse ved Jesum Christum Vor Herre, Amen.

Ao. 1638 den 8. Aprilis, som indfalt den 2. Søndag efter Paaske stod mit Brøllup her i Slagelse met erlig och gudfryctig Pige Bodel Hansdaatter, Gud giffue til lycke for Jesu Christi skyld, Amen.

Ao. 1639 den 20 Feb. en onsdag ad afften, der Klocken var hardt ad nj, bleff min daatter Sara fød, och strax for sin svaghed skyld inddøbt. Den 24. Feb., som var neste Søndag der efter, kom lille Sara till Kircken och [bleff] christnet. Hendis fadder var Jørgen Kufod Borgemester, gaff j rossenobel och j rixdr., Hans Berider, j guldkrone, Anders Kudsk, j rinssgylden, Eiler Berider, 2 rixdr., Hans Schriffuer, j Rosenobel. Karen M. Bertels, som bar barnet, 3 dr. Slette, Sara Ribers, 2 dr. S., Anne Erickis, j Rosenobel, Anne Klemends, j guldkrone, Else Albertsd. j rixdr., Kirstine Stephends. j rixdr. Gesterne, foruden fadderne, vare Lenssmanden och fruén och hendis tuende Systre Jomfru Karren og Jomfru Beata Redtz, forærit intet. M. Niels Korsør, j rixdr., M. Anders, j rixdr., M. Bertell, 2 dr. Slette, M. Knud Hanssen, j rixdr., H. Frederick, j rixdr., Albert Spemand, j rixdr., Hans Riber, j rixdr., Klemend Pederssen, j riinssgylden, Peder Hanssen j Slet dr., Kirstine Hans Beriders j rix dr., Inger Jørgen Kufods 2 rixdr., Anne Jens Oluffsøns j rixdr., Anne Mickels j rixdr.

Ao. 1640 Dominica Jubilate bleff kaldett i Jesu Naffin fra Slotzkaldett til Sogneprest i Gimblinge. Gud giffue till lycke till Guds ære etc.

Ao. 1640 den 21. Decemb., der Klocken var halffgangen 11. formiddag, bleff min lille Søn Hans Ebbesøn fød, Gud lade hannom at voxe och forfremmis udj alder, visdom och naade hoss Gud och mennisen.

Den 27 Decemb. som var 3. Juledag, som och falt paa en Søndag, bleff lille Hans døbt udj Gimblinge Kircke ved M. Bertell i Bierby. Hans fadder var Karsten Rickertssøn Raadmand i Slangelsse, forærit 2 dr. M., Albert Anderssøn Borgemester i Skelskøer, 2 rixdr., Christen Hanssøn Bierby, 3 rixdr., Karen M. Bertels, som bar barnet til Kircke,

2 rixdr., Elsse Ejlers, j Rosonobel och j rixdr., Ingeborg H. Mickels i Høye, it stycke guld paa 10½ Ɔ.

Ao. 1642 den 20. Augusti en løffuer dag om natten, der Klocken var it Korter nær tollf, bleff min lille Søn Hans Ebbessøn fød och bleff døbt ved M. Bertell Jørgenssøn den 31. Augusti en onssdag, Gud lade hannom voxe och forfremmis udj alder, vissdom och naade hoss Gud och menniken. Hans fadder var M. Jacob Pederssøn i Hyllested Proust, j Rosenobel, H. Morten Pederssøn i Skørpinge, 4 dr. M., Niels Nielssøn Raadmand j Skelskør, j Rosenobel, Hans Thomssøn j Skelskiør, j Rosenobel, Erick Knudssøn Ridefogit til Andtvorskou Slott, j guldkrone, Jomfru Beata Redtz, som bar barnet, 3 dr. Slette, Margrette Lauritz Nielssøns paa Pebering gaard, 4 rixdr., Bold A[l]bertz i Skelskiør, hendis daatter Anne var i hendis sted, j Sølfkroner, Karen Peder Thayssøns i Skelskiør, j rixdr., Dorethe Fredericksdaatter, 2 rixdr., Kirstine Hans Beriders, 2 rixdr., Maren Quistis, j rixdr. Gesterne foruden fadderne: M. Frederich, j sølfkroner, M. Bertel i Bierby, M. Hans Raffn, j Rosen., H. Mickel j Høye j rixdr., H. Peder i Haasleff j rixdr., Eiler Berider, Anders Knudssøn j rixdr., Karsten Rickartssøn, Anders Albertssøn j rixdr., Christen Hansen B., Gyde Graass j slet dr., Elsse Eilers j rixdr., Maren A[l]bertz j rixdr. och et stycke guld 7½ Ɔ, Anne Anders Jesperssøns j dobbelt Krone, Ingeborg H. Mickels j rixdr., Karen M. Bertels, Sitzel Karstens.

(Herefter følger 6 Blade med Anvisning til Tilberedelsen af conserva melissæ, conserva rosarum, oleum hypericonis, et Middel »for ansictens wreenhed« og »en drick for Pesten«, nedskrevne af Ebbe Brun i Aaret 1624).

Ao. 1644 den 27. Januarij en løffuerdag, der Klocken var halffgangen trej om eftermiddag, bleff min lille Søn Peder fød, Gud giffue hannom lycke och velsignelse till liff och Siell.

Bleff døbt den 5. Søndag effter helligtrekongers dag, som var den 4. Feb., her i Gimbling Kircke aff min Suoger M. Bertell j Bierby. Hans Fadder var M. Peder Willatsøn,

Sogneprest til S. Mickels Kircke j Slagelse, forærit 2 rixdr., Her Laffue i Wemmeløff, j rixdr. och it stycke guld paa $7\frac{1}{2}$ fl , Eller Berider 2 dr. Mønt, Hans von Steinberg 4 rixdr. Helmer Mencke j Rosenobel, Sitzel Karstens 2 dr. Mønt, Dorethe H. Frederichis 4 dr. Mønt, Lisbeth H. Jørgens 2 dr. Mønt, Maren H. Mortens 3 rixdr., Maricke Hanssdaatter 2 rixdr., Johanna Matzdatter 2 rixdr. Gester herforuden: M. Bertel Jørgenssøn, Karen M. Bertels, H. Mickel i Høye j rixdr., Ingeborg H. Mickels, j rixdr., Hans Berider j rixdr., Lauritz Captein paa Pebering $7\frac{1}{2}$ fl , Margrete Capteins j rixdr., M. Hans Raffn Scholmester i Slagelse 2 rixdr., Karsten Rickartssøn, Anne M. Jacobs i Hyllested 2 dr., Albert Kruemer j rixdr., Christopher Nielssøn herritzfoget 2 rixdr.

Ao. 1647 den 16 Aug. it Korter effter nj formiddag, bleff min lille Søn Lauritz fød, Gud giffue hannom lycke och Velsignelse.

Hans fadder vare: M. Anders Jenssøn Sogneprest til S. Peders Kircke och Prouist i Slagelse herritt, 2 rixdr., H. Niels Anderssøn, Sogneprest til S. Peders Kircke i Nestued och Prouist i Tybergherritt, j Rosenobel, H. Niels Christenssøn i Gierleff, 3 rixdr., H. Frederick Hanssøn Skoning Capellan i Slagelse, j guldkrone, H. Mickel Jenssøn i Høye, $7\frac{1}{2}$ fl , Lauritz Nielssøn Captein, paa Pebering, j Rosenobel, Peter von Steinberg Captein paa Skousgaard, 4 rixdr., Peder Pederssøn, Skriffuer paa Andtuorskou, j Rosenobel, Karen M. Bertels i Bierby bar barnet, Anne Hans Steinbergs j Rosenobel, Sara Hans Ribers 2 rixdr., Anne Clemends $10\frac{1}{2}$ fl , Maren Qvistis j Sketskør 2 rixdr., Else Albertsdatter i Slagelse j rixdr. Gesterne: M. Bertel som døbte barnet, Karsten Rickartssøn, Ejler Berider, Christen Hanssøn, Peder Tayssøn j rixdr., Christopher Nielssøn j rixdr., Sitzel Karstens, Margret Lauritz Nielssøns, Dorethe Peter Steinbergs, Anne H. Nielssis i Nasted, Karen Peder Taysons, Anne M. Jacobs $7\frac{1}{2}$ fl , Dorethe H. Frederikis, Anne Erick Knudssøns 2 rixdr., Heluig Peder Dypkows 2 dr. Sl. Af Bønderne: Eskild Jesperssøn paa Wolderup-

gaard j rixdr., Oluff Hanssøn och hans qvinde j dr. M., Oluff Lauritzøn och hans qvinde j dr. M., Morten Pederssøn och hans qvinde j dr. M., Niels Boessøn och hans qvinde j dr. rix., Marcus Pederssøn och hans qvinde 2 $\frac{1}{2}$, Lauritz Jørgenssøn och hans qvinde j dr. M.

Ao. 1649 den 17. Junij fødte min hustru Bolde itt døtt drengbarn, bleff begraffuen her i Kircken den 19 Junij.¹¹

Anno 1653 den 11. Martij en fredag, der Klocken var halffgangen fire om eftermiddag, føde min kiere hustru B. H. it deiligt pige barn, bleff kaldett Karen, effter min qvindis S. Moder Karen M. Bertels, bleff døbt onsdagen den 23. Martij. Frue Dorethe Abildgaard Slotzherrens frue bar hende till daaben, forærit 6 Spe. dr. Ellers var hendis fadder: M. Frederich Klyne, forærit 4 dr. M., M. Hans Raffn 2 spe. dr., M. Morten i Hyllested 2 spe. dr., Ejler Berider 2 spe. dr., Caspar Brandt Ridefogit 3 spe. dr.*), H. Andersis qvinde Anne j Stillinge 6 slette dr., Peiter von Steinberg, Captein paa Skousgaard, en ducat och j rixdr., Mickel Skriffuer 2 rixdr., Peter Peterssøn Berider 2 rixdr., H. Christen i Bierby 10 $\frac{1}{2}$ Sl., Hans Steenberg 2 rixdr., Maren Anders Mogenssøns 3 rixdr., H. Nielsis daatter i Giersleff 2 rd., H. Mickels daatter i Høye, Anne, 2 slette dr. Gesterne: Frue Marje Vlfeld paa Basnes, Jomfru Sophj Kaas var paa hendis vegne, 3 rixdr., H. Niels Lauritzøn i Wallebye, som och predickedede och døbte barnet, 2 rixdr. och j ducat, H. Niels Christenssøn i Giersløff, 2 rd., H. Christen i Egitzløff, j rixdr., H. Augustinus i Skelskiør, j rixdr., hans qvinde Inger j rixdr., H. Christopher i Skørpinge j rixdr., H. Mickel i Høye j rixdr., H. Matz i Tiereby j rixdr., hans qvinde Inger Bruns j rixdr., H. Matz i Sørby och hans qvinde Anne, 2 dr. Mønt, Christopher i Haldager j rixdr., Karren M. Mortens 2 slette dr.

*) Denne C. B. blev senere Borgmester i Korsør, hvor hans og Hustrus Portrait i Legemsstørrelse er ophængt i Kirken Han omtales i Danske Saml. V og VI (se Registrene).

Anno 1656 den 26. Julij døde min datter Maren och bleff begraffuit j Gimblinge Kirkis Sacristj den 29. Julij. H. Hans j Bierby gjorde ligpredicken.

Den 17 (sic) Augusti døde min Søn Hans Ebbesen, och bleff begraffuit j Gimblinge Kircke den 16. Augusti.

Den 11. Septemb. døde min lille Daatter Karen Ebbesdatter och bleff begraffuit i Gimblinge Kircke den 15. Septb.*)

Anno 1664 den 19. Januarij døde min allerkieriste S. Hustru Bodild Hansdaater, och bleff begraffuit j Gimlinge Kircke den 26. ejusdem, H. Hans Karstenssøn j Bierby gjorde lijgpredicken, Gud giffue hende en ærefuld opstandelsse paa domens dag.¹²

Anmærkninger.

1. Se Rørdam, Kbhvns Univers. Hist. 1537—1621. III, 642.

2. Den her antydede Forseelse, idet Datteren var født før Ægteskabet, foranledigede, at Ebbe Brun maatte søge kongelig Oprejsning for begaaet Lejermaal, inden han kunde blive Præst. Bevillingen, udstedt af den udvalgte Prinds Christian, under hans Faders, Kong Christian IV's, Fraværelse ved Krigen i Tydskland, lyder som følger efter Kopien i Sjælandske Registre, Nr. 18, Fol. 67.

C. 5tus. G. a. v., at eftersom os elsk. hæderlig og vellærd Ebbe Brun for en rum Tid siden af Ubetænksomhed haver forset sig med en Kvindespersion og med hende avlet Barn, hvorudover han ikke aleneste i stor Ulejlighed er geraaden, men endogsaa formedelst denne hans Forseelse tit og ofte afstødt fra allehaande gode Vilkaar, som hannem haver været tilbudet og offereret, da have vi af vor synderlig Gunst og Naade naadigst undt, bevilget og tilladt, saa og med dette vort aabne Brev unde, bevilge og tillade, at for^{ne}

*) Disse Optegnelser fra 1656 ere skrevne med rystende, højest utydelig Haand.

Ebbe Brun [maa være] for denne hans Gjerning kvit og fri udi alle Maader, og ej denne Sag skal komme hannem til Hinder eller Skade, hvor han lovligen nogensteds til noget Præstekald kan blive kaldet. Forbydendes alle og enhver, ihvo de ere eller være kunde, hannem herimod, eftersom forskrevet staar, at hindre, eller i nogen Maade Forfang at gjøre. Givet paa Antvorskov Slot den 1 Octobris Anno 1625.

3. Udførlige Efterretninger om Sten Bille findes hos Vedel Simonsen, Bidrag til Kongeborgen Rugaards Historie II, 2, 1 flg., hvor der ogsaa gives Meddelelser om Ebbe Jensen Brun.

4. Sikkert den som theologisk Professor siden bekendte Niels Povlsen Schandorf.

5. Om alle de nævnte unge Danskes Immatriculation i Leipzig se Ny kirkehist. Saml. II, 524.

6. Under Opholdet i Leipzig modtog Ebbe Brun med de nævnte unge Herremænd og deres Hovmestere Dedication af et Skrift af Prof. Joh. Friderichus (se Suhms Saml. I, 3, 144). Selv har Eberus Brunovius Coldingensis skrevet et Æreværs til Ejler Krause af Egholm i dennes Tale „De Nobilitate“, Lips. 1623.

7. I Acta Consistorii for 23de September 1626 læses følgende: „Ebero Brun bleff beuillgett Universitetis testimonium, eftersom hand haffde her deponeret fra Roschilde Schole 1616 in Decemb. och haffde her verret in Majum 1618. Siden vaar Collega Scholæ i Ribe paa ett Aahrs thid. Haffuer siden i 4 Aahr verrett inden- og udenlands med Erik Billes Børn. Og siden været paa Soer hos Christoffer Ulfelds Børn. Er Baccalaureus, og haffuer responderet under M. Eliam, som haffde verret hans privatus præceptor“. Ebbe Bruns Testimonium publicum, overensstemmende hermed og dateret 24de Sept. 1626, findes endnu i Afskrift i en samtidig Kopibog (Thottske Saml. 1051 Fol.).

8. Kaldsbrevet for Ebbe Brun som Slotspræst paa Antvorskov — udstedt af Christian IV — er dat. 23de April 1627 (Sjælandske Registre Nr. 18, Fol. 189).

9. M. Anders Jensen, Sognepræst ved S. Peders Kirke i Slagelse.

10. M. Niels Jensen Korsør, Sognepræst ved S. Michels Kirke i Slagelse.

11. I Aaret 1650 erhvervede Hr. Ebbe Brun (ifølge Sjæl. Regist. 22, 430) følgende kgl. Benaadning for Gimlinge Præstekald:

Frederik III. G. a. v., at eftersom os elsk. hæderlige og vellærde Hr. Ebbe Jensen Brun, Sognepræst i Gimlinge, for os underdanigst haver ladet andrage, hvorledes der skal findes en Gaard i bemeldte Gimlinge By, som af Arilds Tid smaa Landgilde skal have givet, og endnu giver Præsterne i bem. Gimlinge alle trende Tiender, som en Kjendelse at samme Gaard egentlig skal have hørt Præsterne til som en Annexgaard, med underdanigst Begjæring, at og Arbejde af bem. Gaard maatte bevilges at følge Præstegaarden, dens ringe Avling til Forbedring: da have vi naadigst bevilget og tilladt, saa og hermed efter Hr. Ebbe Jensens underdanigst Anmodning naadigst bevilger og tillader, at Ægt og Arbejde af bem. Gaard i Gimlinge, som alle trende Tiender med Landgildet til bem. Gimlinge Præst givet haver og endnu giver, maa herefter, indtil vi anderledes tilsigendes vorder, for Kaldets Ringhed følge forbemeldte i Gimlinge Præstegaard. Forbydendes etc. Hafniæ den 15 Julii Anno 1650.

12. Til Supplering af disse Optegnelser kan anføres: Af et Brev fra Universitetets Professorer, dat. 6 Maj 1657, ses, at Hr. Ebbe Jensen Brun da var Provst i Vester Flakkebjerg Hrd. (Kirkehist. Saml. II, 243—4), hvad han skal have været i 22 Aar (Treschow, Jubellærere, S. 288). Som Provst skrev han den Beretning af 17de Marts 1658 om den ulykkelige Præst i Magleby, der er trykt i Ny kirkehist. Saml. V, 302—3. I Synod. Roskild. for 16de Juni 1658 findes følgende Notits: „Hr. Ebbe i Gimlinge havde indstevnet et Par trolovede Folk, som var udlyst for, og vilde ikke lade sig vie; hun mødte og vilde indgaa Ægteskab; han mødte ikke. Blev vist til Lensmanden at holde ham for at lade sig vie; vil han ikke ved Trusel, da Kvinden at indstevne det for

Kapitel⁴. (Ny kgl. Saml. 1171. 4to. Af de i dette Vol. afskrevne Synodalia ere en Del optegnede af Hr. Ebbe i Gimlinge selv). Siden 1655 havde han til Kapellan Hr. Peder Lauritsen Skaaning, der blev underkastet en haard Forfølgelse, fordi han — vistnok uskyldig — blev mistænkt for den 21de Februar 1658 at have dræbt den svenske Rytter, der laa som Salvegarde hos Hr. Ebbe Jensen i Gimlinge Præstegaard (Ny kirkehist. Saml. V. 326—8).

Da Pladsen tillader det, hidsættes her endnu et lille Brev fra den ovenfor S. 698 nævnte Fru Marie Ulfeld, til Vidnesbyrd om hendes venlige Forhold til Egnens Præster og Degne. Hun er ellers bekendt som Forfatterinde af en Række Optegnelser om sine egne og sin Mands Sødskende og Børn, trykt i Danske Mag. III, 362—5. Brevet lyder, som følger, efter Originalen blandt den bekendte M. Hans Ravns Papirer i Universitetsbibliotheket:

Jh.

Ynschendis min gode Ven, Mester Hans Raffn vdi Ørsløff, en løchsallig god dag, Giffuendis Eder herhos venligen at vide, att Niels Degens Brøllup iche bliffr holdit vdi Morgen effter mit forsett, ti hand haffr begierit aff mig, at det maate opholdis Nogit, formedelst Else Her Iffuers¹⁾ var bleffuen siug, ti hand gierne vilde haffue sin præst och præstequinde till sitt Brøllup, om det saa behager Gud, att Else maa komme til pas igien. Hermed Eder Gud befallit med ald Velferdt, som vi ynscher Eder samptligen.

Basnis 15. Juni Anno 1661.

Marie Ulfeld

Sl. Axel Arnfelds.

Udskrift: Hederlig och høylerd Mand Mester Hans Raffn, Sognepræst til Ørsløff och Biere Sogner, min synderlige gode Ven, gandsche venligen.

¹⁾ Upaatvivlelig Hr. Iver Hansen i Boslunde.